

Dorotea Kyrka, Västerbottens län.

Viktiga händelser för kyrkan, relaterade till källor.

1799–1803	Kyrka av resvirke uppfördes 1799 av Jon Mattson i Laiksjön (väggarna var ihåliga och en meter tjocka). Tornet stod färdigt 1800 och kyrkan var helt fullbordad 1803. Väggmålningar av målarmästare Asplund från Ström.	ATA.
(1898)	*Restaureringsförslag med ny invändig panel.	ATA.
1908	*Ny begravningsplats anlagd (Dorotea nya kyrkogård).	ATA.
1931	*Nytt begravningskapell på den Västra kyrkogården, av betong ritat av ingenjör K. Gustav Nord från Hammerdal, istället för den förfallna likboden.	ATA.
1932	Kyrkan från 1799 stod under restaurering då den totalförstördes genom brand, den 17 augusti. Kyrksilver och kyrkbänkarna klarade sig, då de var bortplockade p g a restaureringen.	ATA.
1934	<p>Ny kyrka uppförd i trä (regelverkskonstruktion), efter ritningar av arkitekt Evert Milles från 1933 (Bror till konstnären Carl Milles). Byggmästare Jannes Johansson, Dorotea.</p> <p>Kyrkan uppfördes på den gamla utstakade grunden som förlängdes med två meter samt försågs med ny grund av betong med granitsockel. Ytter- och innerväggarna reveterades och putsades (önskad imitation av stenkyrka). Yttertak av koppar. Yttre fönsterbågar av ek med blyinfattade glas. Altartavla med motivet ”Kristus på korset” av konstnären Torsten Nordberg. Färgsättning och dekorerings av konstnären Yngve Lundström (förebild till korväggens motiv med draperimålning hämtades från den gamla kyrkan, vilka hade återfunnits strax innan dess förstörelse). Två skulpturer av konstnären Carl Milles ”Paulus på väg till Damaskus” och Mötet med Kristus”. Kyrkklockor från M & O Ohlsson, Ystad. Utgrävd källare under koret och sakristian för det vedeldade värmesystemet, förrådsutrymmen och toaletter för allmänheten.</p>	ATA.
1948	*Utvidgning av Nya kyrkogården.	ATA.
1950	*Konservering av kalkkläde (RAÄ:s textilkonservering)	ATA.
1956	*Elinstallationer för värme och kraft i kyrkan (Elektrobyggnadsbyrå, Sundsvall). Det gamla systemet med lågtrycksånga togs bort.	ATA.
1960	*Förslag till klockstapel på Nya kyrkogården, ritningar av M & E Ohlssons klockgjuteri, Ystad (1959). Stapeln skulle uppföras i närheten av befintligt bårhus.	ATA.

1961	<ul style="list-style-type: none"> *Utvidgat område kring kyrkan. *Bisättningsrum av betong uppfört efter ritningar av VAB, Umeå (Karl Axel Lövf), placerad nordväst om kyrkan. *Ny tillfartsväg. *Bilparkeringsplatser. 	ATA.
1977–1980	<ul style="list-style-type: none"> *Utvidgning av Nya kyrkogården (landskapsarkitekt C. H. Nordlund, VAB). *Ekonomibyggnad. 	ATA.
1983–1984	<p>Restaurering, förslag av Bengt Lidström VAB, Umeå från 1976.</p> <ul style="list-style-type: none"> *Lagning av de reveterade väggarna med kalkputs (konservator Allan Einebrant, Svenstavik). Ytputsen skulle avfärgas med Stråbrukens kalkfärg special. *Isolering av väggarna med åtta kubikmeter isoleringsmaterial. *Huvudentrén i väster handikappanpassad med markuppfyllning och en fyra meter lång ramp i impregnerat virke och räcke i smidesjärn. *Ny källartrappa i betong med träöverbyggnad. Den andra källardörren igenmurades, men ett fönster insattes i öppningens överdel. Markuppfyllnad bakom koret i öster. *Nya hängrännor och stuprör i kopparplåt, istället för de gamla skadade i förzinkad plåt. *Förgyllning av tornprydnadens glob och kors. *Rengöring invändigt av väggar och tak samt snickerier (av konservator Einebrant). En ”deg” av vetemjöl, magnesium, kopparsulfat, soda och ammoniak användes på väggarna. *Golvet i kyrksalen slipat och behandlat. *Hk-toalett i vapenhuset. *Borttagande av bänkar under läktaren. Utrymmet skapade ett väntrum och ett kapprum avskärmade med löstagbara skärmväggar. *Vindfångsdörr till sakristia tilläggsisolerad. *Trappa mellan sakristia och källare byggd. *Källare under sakristia fick keramiskt golv, Höganäs klinker. <p>Modernisering av elcentral, förvaringsutrymme för textilier och kyrksilver samt toalett.</p> <ul style="list-style-type: none"> *Dusch och wc samt personalutrymme i källaren under koret. *Elsystemet utbytt mot nytt. Värmeslingor i bänkarna. *Dispens tycks ha beviljats mot normer och krav på utrymningsväg, vilket sker genom sakristians entré. <p>*Likboden inredd till ”museum” för skulpturgrupp föreställande Nattvarden, av Björn Martinius i gips. Färgsatta av konservator Arne Boman.</p>	ATA.
1985	<ul style="list-style-type: none"> *Restaurering av svart mässhake med silverdekor (Libraria). 	ATA.

1989–1990	<p>*Det s k Ljusets kapell uppfördes på den Nya kyrkogården (arkitekt Torsten Åsbjer, Umeå). Konstnärlig utsmyckning av kapellet av Lars Abrahamsson, Stockholm. Glasföremål anskaffade, gjorda av Lena Hellström-Westlund, Robertsfors.</p> <p>*Klockstapeln (från 1960) på Nya kyrkogårdens äldre del flyttades och placerades norr om kapellet.</p>	
1991	<p>*Minneslund med meditationsplats anlagd på kyrkogårdens nordöstra del, där tidigare klockstapeln varit placerad (förslag av Bengt Lindström, Bräcke Handelsträdgård).</p>	ATA.
1994	<p>*Konservering av vit mässhake av sidendamast, broderier i gult, blått och guld från 1954 (konserverade av Jämtlands läns museum).</p> <p>*Konservering av vit mässhake av sidendamast med dekor av röd sidendamast och broderi i gult silke och guld från 1952.</p>	ATA.